

A harmadik ünnepnap Erzsébetvárosé volt, apai szülőföldemé. Hihetetlen méretével és szépségével még igen leromlott állapota mellett is impozáns az örmény templom és a hajdanvolt gazdagság emlékét őrző város. Sajnálatos, hogy a műemlék templom és kincsei megmentése még várat magára. De a temető a legbeszédesebb. Mintha a Fővárosi Örmény Klubom tagnévsorát olvasnám: Zachariás, Lázár, Gorove, Másvilági, Szenkovits, Dajbukát, Szentpétery, Lukács, Kabdebó, Dániel, Lengyel, Gajzágó, Miklós, Vikol, Patrubány, Csiky, Antalffy, Jakabffy, Avedik, és még sorolhatnám. És meglevenedett a temetői névsor, amikor a 83 éves Istók Sári Néni ízes visszaemlékezéseit hallgattuk a hajdanvolt örmény életről. Büszkeség töltött el, amikor az Issekutz család ma is emlékezetes adományairól beszélt, mint pl. a nagytemplom telkét egyik ősöm adományozta a városnak, a templomi szószéktartó, keresztelőmedence, gyertyatartók is felmenőim adományai, vagy hogy a város szélén lévő katolikus és református temető területét is déd-nagyapám adományozta a városnak. Megemlítésre méltó, hogy az örmény temető hosszú évek óta egyetlen ravatalozóhelye, egy kis haranggal is ellátva, a Zachariás család - apai ágon dédnagyapám - díszes kriptája.

Erzsébetvároson a Vicelár és Henning család szeretete, az örmény közösség fennmaradásáért, az örmény egyházi műemlékek megmentéséért vállalt áldozatos tevékenysége erősíti hitemet, hogy vannak még, akiknek önzetlenül fontos a múlt ápolása, az örmény egyházi és világi közösség életbenntartása. Jó talajra hullott a mag, hiszen unokaöccsük létrehozta az erzsébetvárosi Örmény Alapítványt, a mi Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesületünkkel hasonló célokkal. Felvállalták a nagytemplom leégett elektromos vezetékrendszerének felújítását, a műemléki helyreállítás megszervezését, erre a célra adományok gyűjtését. Van tehát valamennyi ősi örmény településen a hagyomány és kultúra ápolását felvállaló közösség, egyházi és világi szerveződés, megfelelő vezetőkkel az élükön.

Most már csak arra van szükség, hogy erősítsük egymást, hiszen az összefogás eredményeként az örmény kulturális identitás fenntartásának reális lehetősége megvan még évszázadokon keresztül e térségben !

dr. Issekutz Sarolta

egyesületi elnök, a Fővárosi Örmény Kisebbségi
Önkormányzat elnöke és mint a Klub házi-
asszonya

<><><><><>

Örmény nosztalgia

Misztérium, csend, sok bűvös csoda,
vagy talán egy szelíd, halk ima,
lámpás vásár, bajadér tánca,

kígyóbűvölő szakadt, rút arca,
oh... mi e csodálatos halk
vágyakozás oka ?

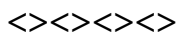
Hogy a hegyeken még hó van fent
s lent már z ö l d integet ?

Hogy köröskörül látod a kék eget,
s csodás varázs járja át lelkedet,
ez pusztán oka nem lehet
e beteges vágyakozásnak.

Titkos nosztalgia ez, melyet
őseimtől kapott keleti vérem érez.
Az örmény nép fájó drámája,
s több száz év bús balladája
muzsikál bennem.

Oda vágyom szorongva, titkon,
hol hullt a könnyük, s úgy érzem
ott lennék igazán otthon.
Ha fejemre ködsapkát tehetnék,
s ahol csak éltek, haltak megjelenék,
könnyeikért sírnék, előikért élnék,
s aztán megnyugodva lassan,
mégis csak i d e H A Z A T É R N É
K.

B. Ötves Margit

Hatványozott közös dolgaink

Sebesi Karen Attilának, a RMDSZ Kolozs-megyei Szervezete művelődési alelnökének 1997. június 14.-én a szamosújvári találkozón elhangzott beszéde.

Egyre nagyobb szerephez és térhez jutunk a jelenlegi felgyorsult átalakulás révén. Ez tény és vitathatatlan valóság, melyet most leginkább tudatosítanunk kellene nekünk örményeknek, magyaroknak, magyar-örményeknek. A szent és világi történelmi példák mindegyre az egyirányúságot hivatottak fölmutatni a jelennek és a vakmerő jövőnek. Az évszázados szellemi, kulturális kisugárzás, melyet Szamosújvár teremtett meg, egyértelműen kötelez bennünket a hagyományok ápolására, továbbítására. Főként most, amikor útvesztős és zsákutcákkal jócskán ellátott nemzeti közösségünk valós történelmi helyzetbe került. Nemzeti közösségünkről szólva, mindenekelőtt erre a ma egybegyűlt közösség-részre kell gondolnunk, aki határozottan ki kellett állja az erkölcsi - és nemzeti tudathasadások számos próbatételét. Mert könnyebb talán elmondani rólunk, hogy csak örmény vagy csak magyar, de annál nehezebb azt állítani és kiállni, hogy magyar-örmény. Ezt pedig nemcsak vállalni, de ápolni is kell. Most is akadnak olyanok, akik e valóságot megkérdőjelezik és intézményesen próbálják tagadni eredendően kettős mi-voltunkat. A Szongottok, Katonák, Placsintárok, Gajzágók, és még nagyon sokan mások, fölülkerekedtek a történelem eme kisded játékain. Számunkra csakis e szellemi és erkölcsi arcélek lehetnek követendőek, mert a kettős nemzetiségi lét és nemzeti öntudat olykor tragikusan ingoványos talajnak bizonyulhat. Figyeljünk hát oda, közös dolgainkra. Tiszta és szép szemekkel nézzünk egymásra, őrizve-ápolva Szamosújvár kisugárzását. A megmaradás és továbblépések előtt jó lesz tudatosítani SZACHATEL HARUTJUNJAN "Önarckép" c. versének gondolatiságát:

Fenékig ürítem poharam mindig,
Mi szívemen van, azt mondja szám,